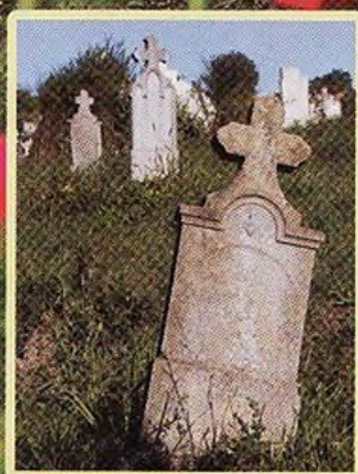
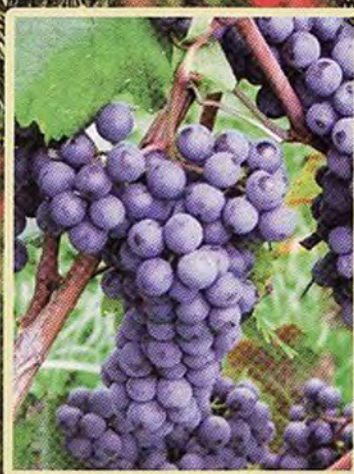

Pári

község

Pári egykor

A településről már a 14. században említést tesznek pápai adókönyvek, de nevét feltehetően a 16. század közepén itt élt nemesek, Johann és Simon Paari után kapta.

Az 1600-as évektől a török elől északra húzódó rácok (szerbek) éltek a mai falu közelében, melynek bizonyítékai a később meglelt épületmaradványok és az ún. rác-temető.

A település melletti Koppány folyó évszázadokon át a helyi vízimalom működtetését szolgálta. Egykor igen gazdag volt halban, de a feljegyzések megemlítik az itt élő nagyszámú vadkacsa-, sőt vidra állományt is.

Egy 1865-ös jegyzői leírás említést tesz arról, hogy a falut délnyugatról körülölelő dombokon egykori földvár nyomait fedezték fel.

A török uralom után elnéptelenedett Páriba is németek telepedtek 1726-ban a Fekete-erdő és Baden-Württemberg területéről, akik kitartó szorgalommal és kemény munkával tették művelhetővé az elhanyagolt területeket. Amezőgazdaság és kézművesség egészen a kitelepítésig virágzott. Pári és a környező erdő az Esterházyak tulajdonában volt a 17. század végétől.

Már ekkor is nevezetes vadaskertjéről, amely számos szarvas, döm, őz és vaddisznó élőhelye.

Az I. és II. világháború során komoly veszteségek érték a Páriban élő családokat is. Az 1945-ben kényszermunkára hurcolt illetve a három évvel később kitelepített németajkúak többsége soha nem térhetett vissza szeretett szülőfalujába. Házaikba felvidéki magyar családokat telepítettek.

1984-től Párt a szomszédos Tamási városhoz csatolták, önállóságát a helyi lakosság kezdeményezésére 2006-ban nyerte vissza.

Pári einst

Die Siedlung wurde schon im 14. Jh. in päpstlichen Steuerbüchern erwähnt, aber ihren Namen bekam sie vermutlich in der Mitte der 16. Jh. nach den Adeligen Johann und Simon Paari, die damals hier lebten.

Von den 1600-er Jahren war die Nähe des Dorfes von Raizen (Serben) bewohnt, als Beweis dienen die später gefundene Gebäudereste und der sog. Raizen-Friedhof. Der Fluß Koppány, der neben dem Dorf fließt, diente seit

Jahrhunderten die örtliche Wassermühle. Einst war er sehr reich an Fischen, die Aufzeichnungen erwähnen auch den reichlichen Wild-entenbestand und sogar den Otterbestand.

Die Beschreibung des Notars aus 1865 erwähnt, dass auf den südwestlichen Hügel die Spuren einer Erdburg gefunden worden. Nach der Türkenherrschaft wurden im Jahre 1726 Familien aus der Gegend von Baden-Württemberg und dem Schwarzwald in das unbewohnte Dorf Pári eingesiedelt. Die Schwaben Deutschen haben mit ausdauerndem Fleiß und harter Arbeit die verwahrlosten Äcker bewirtschaftet. Die Landwirtschaft und das Handwerk blühten bis zur Aussiedlung.

Pári und der umliegende Wald war vom Ende der 17. Jh. Besitz der Familie Esterházy. Sein Wildpark, wo zahlreiche Hirsche, Damhirsche, Rehe und Wildschweine ihr Lebensraum hatten, war schon damals berühmt.

Während des I. und II. Weltkrieges erlitten auch die párier Familien schwere Verluste. Die Mehrheit der im Jahre 1945 zu Zwangsarbeit verschleppten und die drei Jahre später ausgesiedelte Deutschsprachigen durften nie wieder in ihr geliebtes Heimatdorf zurückkehren. In ihren Häusern wurden Familien aus dem ehemaligen Oberungarn eingesiedelt.

Im Jahre 1984 wurde Pári der Nachbarstadt Tamási angegliedert, seine Unabhängigkeit hat das Dorf nach Bürgerinitiative im Jahre 2006 zurückgewonnen.

Polgármesteri köszöntő

Engedje meg, hogy elsőként köszöntsem településünkkel bemutatkozó kiadványunk oldalain. Pári község a Dunántúli-dombság festői lankái között megbúvó, Tolna megyei település.

A Balatontól 45 km-re délre, Tamási felé, a 61-es útról lekanyarodva érhető el. E kis közösségben évszázadok óta több nemzetiség él és dolgozik békésen egymás mellett. Mindig örömet jelent számunkra, ha vendégeket fogadhatunk, hisz így számunkra is kinyílik a világ. Kapcsolatok, barátságok szövődhetnek, ugyanakkor megismerelhetjük községünket, értékeinket, hagyományainkat, az itt élő embereket az ide látogatókkal.

Aki ma Páriba jön, a természet és elődeink ránk hagyott emlékei mellett részese lehet egy fejlődő, gazdag kultúrával rendelkező település mindennapjainak is.

Terveink közt szerepel - Pári adottságait kihasználva - befektetők segítségével a helyi turizmus felvirágoztatása (gyógyfürdő, falusi vendéglátás, nyugdíjas otthon).

Ezen kívül iparterületünk különösképpen lehetőségeket kínál a bel- és külföldi érdeklődők számára egyaránt.

A faluban élő emberek vendégszeretete, családi hangulatú közössége a garancia arra, hogy az itt eltöltött idő kellemes élményként maradjon meg vendégeinkben.

Gere Zoltán
polgármester

Begrüßung des Bürgermeisters

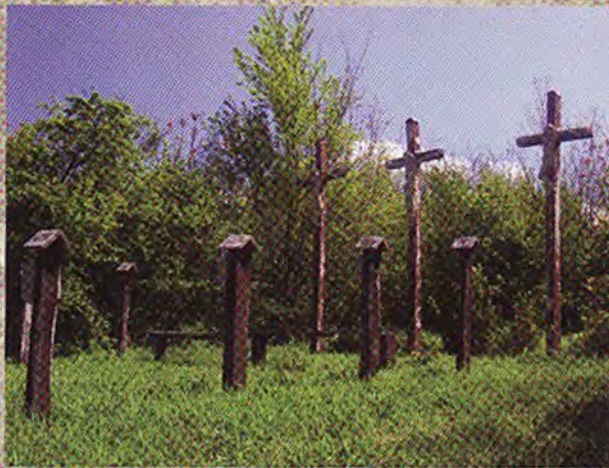
Gestatten Sie mir bitte als Erster an der Seite unseres Prospektes Sie zu begrüßen. Unsere Gemeinde Pári ist eingebettet in die malerische Hügelland Transdanubiens in dem Komitat Tolna. Von Siófok am Balaton (Plattensee), etwa 45 km südlich, Richtung Tamási an der Landstraße Nr 61 abbiegend erreichen sie unser kleines Dorf. In dieser kleinen Gemeinschaft leben und arbeiten schon seit Jahrhunderten mehrere Nationalitäten friedlich miteinander.

Für uns ist immer eine Freude Gäste zu empfangen, dadurch eröffnet sich ja auch für uns die Welt. Es knüpfen sich Beziehungen, Freundschaften, andererseits haben wir die Möglichkeit unsere Gemeinde, unsere Werte, die Traditionen und die Bewohner den Besuchern vorzustellen.

Wer heute nach Pári kommt, wird Teilnehmer in der Natur, der Erinnerung unserer Vorfahren auch an die Alltags einer entwickelnden Gemeinde mit reicher Kultur. In unseren Plänen liegt - die Anlagen von Pári ausnutzend - mit Hilfe von Investoren die örtliche Tourismus aufblühen lassen (Thermalbad, Dorfbewirtung, Seniorenheim). Außerdem bietet unser Industriegebiet ausgezeichnete Möglichkeiten für die Interessenten vom In- und Ausland gleichermaßen.

Die familiäre Stimmung und die Gastfreundschaft der Párier ist die Garantie dafür, daß die hier verbrachte Zeit für unsere Gäste immer ein schönes Erlebnis bleibt.

Gere Zoltán
Bürgermeister

Látnivalók

Templom, temető, Kálvária-domb

Pári lakossága kezdetektől katolikus vallású. Az egykori fatemplom helyén 1767-ben emelték a mai háromhajós, félköríves szentélyű barokk stílusú templomot. Ettől az évtől védőszentje Szent Mihály arkangyal, akit a főoltár festménye is megörökített, miközben a legyőzött Gonoszra tapos.

A templom feletti dombon elterülő temetőben százéves, jellegzetes alakú síremlékeket is felfedezhetünk.

A település déli részén emelkedik a Kálvária-domb, ahonnan csodálatos látvány tárul elénk. A padokon megpihenve élvezhetjük a természet nyújtotta szépségeket és nyugalmat.

Tájszoba

A pári német kisebbség múltját, hétköznapjait, ünnepeit bemutató jelenlegi kiállítást 2007. Pünkösöd vasárnapján nyitották meg az érdeklődők előtt. A tájszoba anyagát a helyi lakosok segítségével állította össze a Német Kisebbségi Önkormányzat.

A tájszoba megtekinthető előzetes egyeztetés alapján.

(Tel: +36 74/887-165)

Sehenswürdigkeiten

Kirche, Friedhof, Kreuzweghügel

Die Einwohner von Pári waren von Anfang an rein katholisch. An der Stelle der ehemaligen Holzkirche wurde 1767 in Barockstil das heutige Gotteshaus mit drei Kirchenschiffen und mit halbkreisförmigem Altarraum errichtet. Seitdem ist der Schutzpatron der Kirche Erzengel Michael, in dem Altarbild verewigt, während er auf den Bösen tritt.

Auf dem Hügel über der Kirche befindet sich der Friedhof, hier kann man auch hundertjährige, eigenartige Grabmäler entdecken.

Südlich von der Siedlung erhebt sich der Kreuzweghügel, von hier hat der Betrachter herrliche Aussicht auf das Dorf. Ruhen wir uns auf der Bank aus und genießen wir die Schönheit der Natur und die Ruhe.

Heimatomuseum

2007, am Pfingstsonntag wurde die heutige Ausstellung vor den Interessenten eröffnet. Diese Ausstellung stellt uns die Vergangenheit, den Alltag und die Festtage der deutschen Minderheit in Pári vor. Die Ausstellung wurde mit Hilfe der Parier Einwohner durch die Minderheitenselbstverwaltung zusammengestellt.

Das Heimatmuseum kann nach vorherigen Abstimmung besichtigt werden. (Tel: +36 74/887-165)

Hasznos információk - Nützliche Informationen

Pári Község Önkormányzata

Bürgermeisteramt Pári

7091 - Pári, Nagy u. 18.

Tel.: +36 74/887-165, Fax: +36 74/887-166

E-mail: pari@tolna.net

www.pari.hu, www.pari.eu

Pári Község Német Kisebbségi Önkormányzata

Deutsche Minderheitenselbstverwaltung Pári

7091 - Pári, Nagy u. 24.

Tel./Fax: +36 74/887-391

Pári Község Cigány Kisebbségi Önkormányzata

Zigeunerische Minderheitenselbstverwaltung Pári

7091 - Pári, Nagy u. 18.

Tel.: +36 74/887-165, Fax: +36 74/887-166

Aranyerdő Társulat Óvoda Pári Tagóvodája

Kindergarten Pári

7091 - Pári, Kis u. 152.

Tel.: +36 74/471-701

Pári Fejlesztési és Üzemeltetési kft.

7091 - Pári, Nagy u. 18.

Tel.: +36 74/887-166, 20/773-6761

Posta

Post

7091 - Pári, Nagy u. 18.

Tel.: +36 74/471-044

Orvosi rendelő

Sprechzimmer

7091 - Pári, Kis u. 152.

Ügyelet/Notdienst (Tamási): +36 74/570-028

Élet-ház

Lebenshaus

7091 - Pári, Nagy u. 19.

Tájszoba

Heimatmuseum

7091 - Pári, Nagy u. 18.

Tel.: +36 74/887-165, Fax: +36 74/887-166

Pári Ifjúsági és Nemzetiségi Egyesület, TELEHÁZ

Párier Jugend- und Nationalitätenverein, TELEHAUS

7091 - Pári, Nagy u. 24.

Tel./Fax: +36 74/887-391

E-mail: telehazpari@freemail.hu, ebredes.pari@vipmail.hu

Sport és Szabadidő Egyesület

Sport- und Freizeitverein

7091 - Pári, Kis u. 257.

Roma Szivárvány Egyesület

"Roma Regenbogen" Verein

7091 - Pári, Nagy u. 4.

Polgárőrség

Bürgerwehr

7091 - Pári, Nagy u. 103.

Kiadja: Pári Község Önkormányzata

Felelős kiadó: Gere Zoltán polgármester

Készítette: Hibernia Kiadó

Komlósy Mária, Maiczen Attila, Marton Jenő, Pátzelt Hajnal,

Fényképek: Marton Jenő, Örményi János, Pátzelt Hajnal
Tóth György

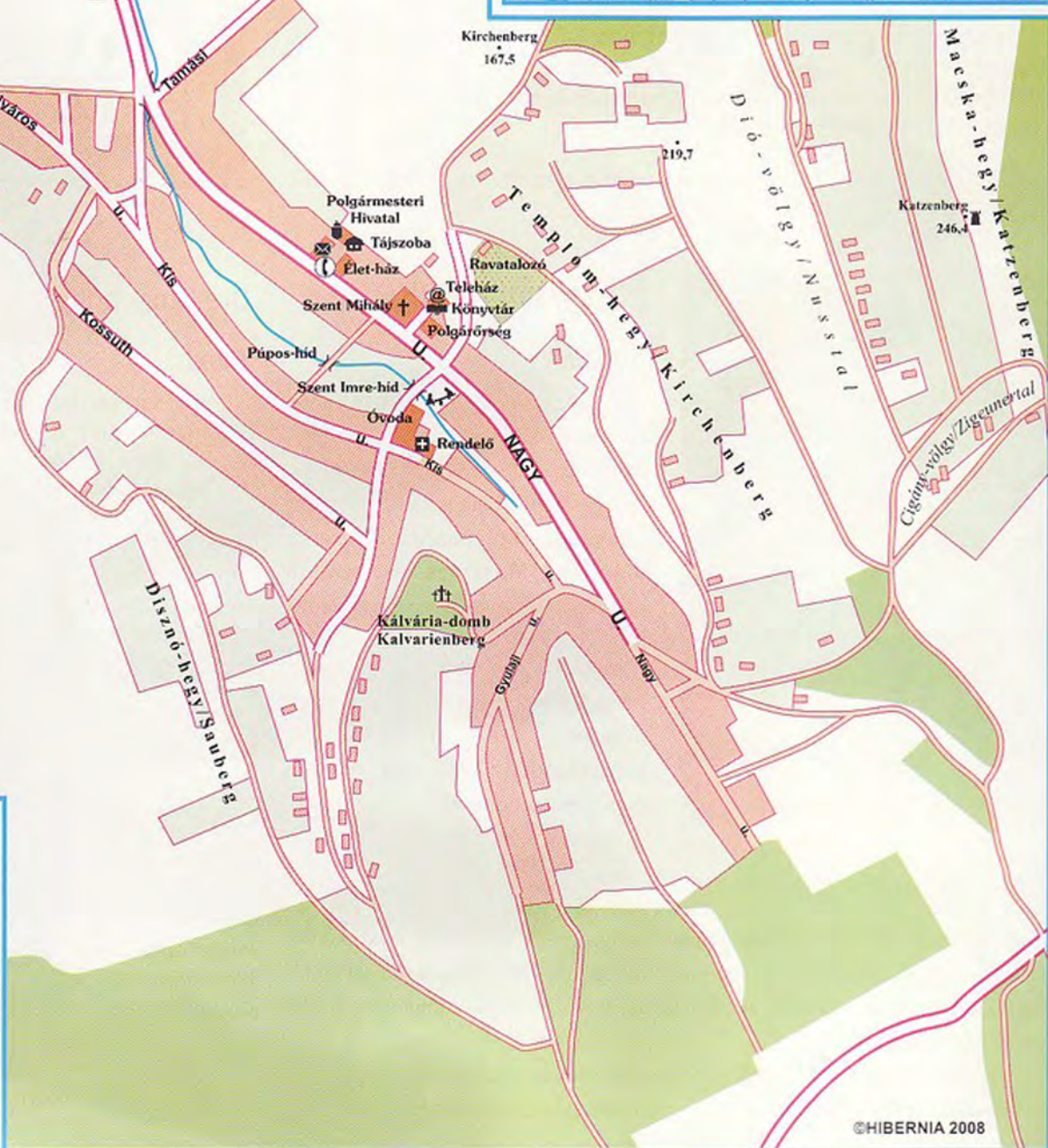
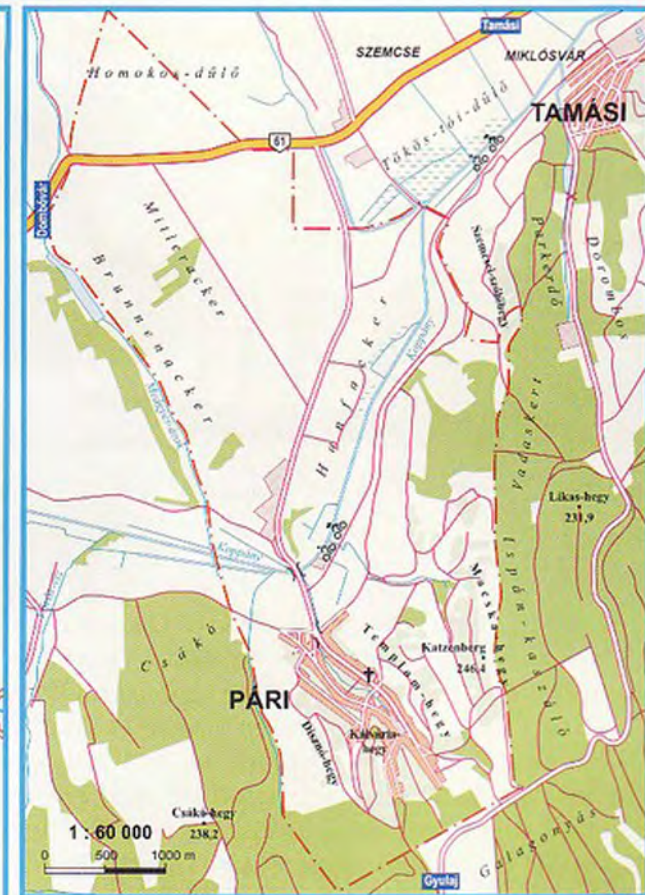
Nyomás és kötészet: Aduprint Nyomda (Budapest)

2008. május

PÁRI

1 : 10 000

0 100 200 m

Partnertelepülésünk: Burgstädt

Burgstädt 15 kilométerre fekszik Chemnitztől, mintegy 13 000 lakosa van. A száz kisváros hosszú múltra tekint vissza, 1270 és 1301 között vált vásárok helyszínévé. A városmag, melynek ékszerei a templom, a szép vásártér és a késő barokk stílusú városháza, ma műemlékvédelem alatt áll. A már távolról látható Taura-torony, amely víztorony és kilátó is egyben, a város jelképe. Burgstädt különlegessége még a Pári-Csárda. A város környéke is igen vonzó, különösen a kirándulni vágyókat csábítja.

A Burgstädt és Pári közötti kapcsolat évtizedekre nyúlik vissza. A kitelepítés után sok család talált itt új otthonra. Fontos településünk számára, a kialakult jó viszonyt megőrizni és tovább fejleszteni.

www.paricarda.burgstaedt.com, Tel.: +49 03724-3330

Unsere Partnerstadt Burgstädt

Burgstädt liegt 15 Kilometer von Chemnitz und hat ca. 13 000 Einwohnern. Die sächsische Kleinstadt kann auf eine langjährige Geschichte verweisen. Zwischen 1270 und 1301 wurde als Marktort angelegt. Der Stadtkern, dessen Juwelen sind die Kirche, der schöne Marktplatz und das spätbarocke Rathaus, steht heute unter Denkmalschutz. Das weithin sichtbare Wahrzeichen der Stadt ist der Taurasteinturm, Wasser- und Aussichtsturm. Eine Besonderheit ist noch in Burgstädt die gemütliche Pári-Csárda. Auch die Umgebung der Stadt ist sehr reizvoll und zieht besonders die Wanderfreunde an.

Die Verbindung zwischen Burgstädt und Pári reicht bis Jahrzehnten zurück. Nach der Aussiedlung haben hier viele Familien ihr neues Heimat gefunden. Es ist sehr wichtig für unsere Gemeinde, die gute Verhältnisse bewahren und weiterentwickeln.

www.burgstaedt.de, Tel.: +49 03724-630

Pári környéke

Tamási

A szomszéd városban, Tamásiban élvezhetik a látogatók a termálvíz gyógyító hatását. Gyógyfürdőként mozgásszervi betegségek, valamint nőgyógyászati panaszok esetén ajánlják. Masszázs és szauna gondoskodik még a fürdővendégek jó közérzetéről.

Kiemelkedő esemény Tamásiban a nemzetközi lovasnapok, amit az augusztus 20.-i ünnepségekhez kapcsolódóan 1959 óta minden évben megrendeznek.

Die Umgebung von Pári

Tamási

In der Nachbarstadt Tamási können die Besucher die heilsame Wirkung des Thermalwassers genießen. Als Bäderkur wird es bei Beschwerden der Bewegungs-krankheiten und bei Frauenleiden empfohlen. Massage und Sauna sorgen noch für das allgemeine Wohlbefinden der Badegäste.

Ein herausragendes Ereignis stellen in Tamási die internationalen Reitertage dar, die seit 1959 jedes Jahr im Rahmen der Feierlichkeiten um den 20. August veranstaltet werden.

Gyulaji erdő

A mintegy 24 000 hektáron fekvő színpompás dunántúli erdő kitűnő élőhelyet nyújt az itt élő szarvas-, vaddisznó-, őz-, valamint a világhírű dímadvad-populáció számára. A Gyulaji erdőnek ez a felbecsülhetetlen értékű nemzeti kincse egyedülálló.

A vadászati területeken festői környezetben turistaházak várják a vadászot, halászatot, illetve a természetet és a nyugalmat kedvelő vendégeket.

Gyulajer Wald

Der auf fast 24000 ha liegende farbenreiche transdanubische Wald gewährt einen ausgezeichneten Lebensraum für die hier lebenden Rothirsch-, Wildschwein-, Reh- und für die weltberühmte Damhirschpopulation. Dieser unschätzbare Nationalschatz des Gyulajer Waldes ist einzigartig.

Auf den Jagdgebieten erwarten Jagdhäuser in malerischer Landschaft die Gäste, die jagen, angeln oder die Natur und Ruhe mögen.